

Sygn. akt II AKz 466/14

POSTANOWIENIE

Dnia 30 lipca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący-Sędzia: SA Mirosław Ziaja

Sędziowie: SA Bożena Summer – Brason (spr.)

SA Piotr Pośpiech

Protokolant: Oktawian Mikołajczyk

przy udziale **Prokuratora Prok. Apel. Dariusza Wiory**

po rozpoznaniu w sprawie przeciwko **M. W. (W.)**

podejrzanemu o czyn z art. 258 § 3 k.k. i inne

zażalenia obrońcy podejrzanego

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 16 lipca 2014 r.,

sygn. akt II AKp 32/14

w przedmiocie przedłużenia stosowania tymczasowego aresztowania

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n a w i a

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 16 lipca 2014 r., sygn. akt II AKp 32/14, Sąd Apelacyjny w Katowicach przedłużył stosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania wobec M. W. na dalszy okres 3 miesięcy, tj. do dnia 24 października 2014 r., zastosowanego na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 25 lipca 2013 r., sygn. akt XVI Kp 328/13.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł obrońca podejrzanego zarzucając Sądowi I instancji obrazę przepisów postępowania, tj.:

1. art. 249 k.p.k. poprzez przyjęcie, iż istnieje duże prawdopodobieństwo, że podejrzany popełnił zarzucane mu czyny,
2. art. 258 § 2 k.p.k. poprzez przyjęcie, że grożąca podejrzanemu surowa kara w sposób wystarczający uzasadnia dalsze stosowanie tymczasowego aresztowania,
3. art. 258 § 1 k.p.k. poprzez przyjęcie, iż w sprawie zachodzi realna obawa matactwa i utrudniania prawidłowego toku postępowania przez podejrzanego, podczas gdy brak ku temu żadnych dowodów,

4. art. 257 § 1 i 2 k.p.k. wskutek nierozważenia i odstąpienia od przyjęcia, iż dla zabezpieczenia interesów postępowania wystarczającym środkiem zapobiegawczym wobec podejrzanego byłby dozór policji wsparty poręczeniem majątkowym tj. poprzez naruszenie zasady minimalizacji w zakresie stosowania środka zapobiegawczego.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uchylenie zastosowanego wobec podejrzanego tymczasowego aresztowania, a w przypadku uchylenia tegoż środka o zastosowanie innego środka nieizolacyjnego w postaci poręczenia majątkowego oraz dozoru Policji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie spełniona została zarówno ogólna przesłanka stosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania (art. 249 § 1 k.p.k.), jak również spełnione zostały przesłanki szczególne w postaci zagrożenia surową karą (art. 258 § 2 k.p.k.) oraz obawy podejmowania czynności zmierzających do bezprawnego wpływu na postępowanie karne (art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k.).

Odnosząc się do pierwszej z ww. przesłanek i równocześnie zarzutu naruszenia art. 249 § 1 k.p.k. wyjaśnienia wymaga, że wprawdzie ostateczna ocena materiału dowodowego oraz szczegółowe wykazanie związku pomiędzy poszczególnymi dowodami, a ustalonymi na ich podstawie faktami będzie miała miejsce na etapie wyrokowania, jednakże na obecnym etapie Sąd Apelacyjny - przedłużając stosowanie tymczasowego aresztowania - słusznie stwierdził, że zebrany w sprawie materiał dowodowy w postaci: wyjaśnień współpodejrzanych i dokumentów finansowych, wskazuje na duże prawdopodobieństwo popełnienia przez podejrzanego zarzucanych mu czynów.

Jak dotąd nie ujawniły się również jakiegokolwiek nowe okoliczności, które podważyłyby owo przekonanie.

Odnosząc się z kolei do spełnienia przesłanek szczególnych i równocześnie zarzutu naruszenia art. 258 § 2 k.p.k. należy wskazać, że jeśli weźmie się pod uwagę ciężar gatunkowy, ilość oraz okoliczności popełnienia zarzucanych podejrzanemu przestępstw, zasadnie można prognozować wymierzenie surowej kary. Wbrew zaś twierdzeniom skarżącego, zagrożenie surową karą jest wystarczającą i samodzielną podstawą do stosowania tymczasowego aresztowania i z mocy prawa rodzi domniemanie, że podejrzany może podejmować działania zakłócające prawidłowy tok postępowania (por. uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2012 r., sygn. akt I KZP 18/11).

W konsekwencji, po raz kolejny w niniejszej sprawie wymaga podkreślenia, że stwierdziwszy zagrożenie surową karą Sąd może stosować ww. środek zapobiegawczy nawet wówczas gdy z materiału dowodowego nie wynika by podejrzany podejmował jakiegokolwiek próby destabilizowania toku postępowania. Powołane stanowisko zwalnia zatem sąd stosujący tymczasowe aresztowanie - w sprawie, w której podejrzanemu grozi surowa kara - od konieczności wykazywania dlaczego zwolnienie podejrzanego z aresztu tymczasowego wywołałoby negatywny wpływ na prawidłowy przebieg postępowania.

Równocześnie należy zaznaczyć, że Sąd Apelacyjny rozpoznający wniosek Prokuratora o przedłużenie stosowania tymczasowego aresztowania słusznie uznał, że przy takim ciężarze gatunkowym zarzucanych podejrzanemu przestępstw oraz realnej obawie wymierzenia surowej kary najbardziej adekwatnym środkiem dla realizacji ww. celów jest jedynie zastosowanie tymczasowego aresztowania. Środki wolnościowe ze swej istoty są bowiem znacznie mniej efektywne i nie są w stanie wyeliminować ww. obaw.

Isolacyjny środek zapobiegawczy nie jest zatem stosowany w niniejszej sprawie nadmiernie i nie przestał spełniać swej funkcji zabezpieczającej proces, przeradzając się antycypację przyszłej kary i naruszając wymóg z art. 257 § 1 k.p.k. Zarzut naruszenia powołanego przepisu nie zasługiwał zatem na uwzględnienie.

Nie można również zgodzić się ze skarżącym by w sprawie brak było podstaw do przyjęcia, że spełniona została przesłanka z art. 258 § 1 pkt. 2 k.p.k. Wprawdzie ma rację skarżący, że w sprawie brak jest dowodu na to, iż podejrzany

podejmował próby bezprawnego wpływu na postępowanie karne. Gdyby jednak dowody te istniały mielibyśmy do czynienia z sytuacją, w której podejmowanie owych prób było faktem. Powołany przepis stanowi jednak, iż przesłanką stosowania tymczasowego aresztowania jest istnienie „obawy” podejmowania czynności zmierzających do bezprawnego wpływu na postępowanie karne, a nie ich podejmowanie.

W przedmiotowej sprawie obawa ta jest realna jeśli tylko uwzględni się, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy uprawdopodobnia w dużym stopniu, że podejrzany nie tylko brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej, ale nią kierował.

Ze względu zaś na charakterystykę działania tego typu grup rodzi to domniemanie podejmowania prób wpływania na prawidłowy tok postępowania. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, w postępowaniu przeciwko osobom działającym w zorganizowanej grupie przestępczej obawa matactwa jest realna z racji wzajemnych powiązań bądź zależności między członkami tej grupy. Wbrew twierdzeniom skarżącego obawa matactwa nie musi zatem w tej sytuacji wynikać z konkretnych dowodów. Co również istotne, podejrzany ma szerokie pole podejmowania działań wpływających na przebieg postępowania dowodowego, chociażby z racji tego, iż w dużej mierze postępowanie to opiera się na osobowych źródłach dowodowych.

Jeśli zaś chodzi o spełnienie przesłanek określonych w art. 263 § 4 k.p.k. Sąd Apelacyjny rozpoznając niniejszą sprawę w I instancji prawidłowo wskazał i uzasadnił występowanie w sprawie szczególnych okoliczności, które uniemożliwiły zakończenie postępowania w terminie. Jednocześnie Sąd Apelacyjny prawidłowo nie dopatrył się okoliczności z art. 259 k.p.k., które mogłyby wskazywać na potrzebę odstąpienia od stosowania tymczasowego aresztowania. Niemniej jednak należy zwrócić uwagę prowadzącemu śledztwo na potrzebę intensyfikacji czynności procesowych i koncentrację materiału dowodowego w części dotyczącej podejrzanego z uwagi na czasokres stosowania aresztu tymczasowego.

Z tych względów Sąd Apelacyjny postanowił, jak w części dyspozytywnej.

Z./

1. Odpis postanowienia doręczyć:

- podejrzanemu M. W.,

2. Akta zwrócić.

Katowice, dnia 30 lipca 2014 r.